МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Фізико-технічний факультет

Кафедра фізики і методики викладання

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма «Професійна освіта. Цифрові технології»
Спеціальність 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
Спеціалізація 015.39 Цифрові технології
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні
кафедри фізики і методики викладання
Протокол №01 від 28 серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Охорона праці в галузі та безпека життєдіяльності
Викладач (-і)	Поплавський Омелян Павлович,канд.фіз.-мат.наук,доцент
Контактний телефон викладача	0503736438
E-mail викладача	omelian.poplavskyi@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Згідно розкладу

2. Анотація до навчальної дисципліни

Дисципліна орієнтована на набуття студентом компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних та соціально-політичних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у студентів відповідальності за особисту і колективну безпеку та охорону праці.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета: Метою вивчення навчальної дисципліни є забезпечення студентів глибокими сучасними знаннями теоретичних основ безпеки життєдіяльності і охорони праці та формування необхідних у майбутній практичній діяльності фахівців умінь і навичок вирішення завдань захисту людей і середовища їх проживання.

Цілі:

– опанування знаннями, вміннями та навичками вирішувати професійні завдання з обов'язковим урахуванням галузевих вимог щодо забезпечення безпеки персоналу та захисту населення в небезпечних та надзвичайних ситуаціях;

– засвоєння положень змістових та процесуальних теорій безпеки життєдіяльності і охорони праці та особливостей їх застосування у практиці ;

– формування мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпечення гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів галузі, матеріальних та культурних цінностей в межах науково-обґрунтованих критеріїв прийнятного ризику;

– спонукання студентів до подальшої самоосвіти і самовиховання, розвитку особистісних якостей майбутнього спеціаліста, відповідального ставлення до виконання обов'язків; формування потреби постійно займатися самонавчанням і самовдосконаленням.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність **–** Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій і методів педагогічної науки та інших наук відповідно до спеціалізації і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 05. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення та інтегрувати їх в освітнє середовище.

СК 10. Здатність упроваджувати ефективні методи організації праці відповідно до вимог екологічної безпеки, безпеки життєдіяльності та охорони і гігієни праці.

Програмні результати навчання (ПР):
ПР 02. Володіти інформацією чинних нормативно-правових документів, законодавства, галузевих стандартів професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях галузі/сфери (відповідно до спеціалізації).
ПР 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.
ПР 19. Уміти обирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для вирішення типових складних завдань у галузі/сфері цифрових технологій).
ПР 24. Володіти основами управління персоналом і ресурсами, навичками планування, контролю, звітності на виробництвах, в установах, організаціях галузі/сфери.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс	Нормативний / вибірковий
8	015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)	4	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	лекції	заняття	сам.робота
Тема 1. Категорійно-понятійний апарат з охорони праці і БЖД. Законодавчі і нормативні акти.	2	1	4
Тема 2. Природні загрози.	1	1	4
Тема 3. Техногенні небезпеки.	1	1	6
Тема 4. Пожежна безпека.	1	2	4
Тема 5. Соціально-політичні небезпеки.	1	2	4
Тема 6. Цивільний захист.	1	2	6
Тема 7. Основи фізіології гігієни праці та виробничої санітарії.	1	1	4
Тема 8. Психологічні аспекти підвищення рівня безпеки.		1	4
Тема 9. Забруднення повітря виробничих приміщень.	1	1	6
Тема 10. Освітлення виробничих приміщень.Вібрація,шум.	1	1	4
Тема 11.Елктробезпека.	1	1	4
Тема 12.Електромагнітні і іонізуючі випромінювання.	1	2	4
Тема 13. Надання домедичної допомоги.		2	6

ЗАГ:	12	18	60

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни

Шкали оцінювання		
університетська	національна	шкала ЄКТС
90-100	зараховано	A
80-89		B
70-79		C
60-69		D
50-59		E
26-49	не зараховано	FX
1-25		F

Вимоги до письмових робіт	Письмові роботи пропонуються у формі тестових завдань, розміщених у системі d-learn, та проєктних робіт. Терміни написання: денна форма – на парі, заочна форма – за 10 днів до сесії.
Практичні заняття	50 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Умовами допуску до підсумкового контролю є рейтинг 25 балів впродовж семінарських занять (письмові роботи, усні відповіді)
Підсумковий контроль	Форма контролю: залік Форма здачі: тестовий контроль (50 балів)

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи	Письмові роботи пропонуються у формі тестових завдань, розміщених у системі d-learn, та проєктних робіт. Терміни написання: денна форма – на занятті, заочна форма – за 10 днів до сесії
Академічна доброчесність	Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідують лекції і практичні зайняття курсу.
Відвідування занять (відпрацювання)	Організація освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті визначається Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.) та Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію

	наказом ректора № 309 від 19.05.2023 р.).
Додаткові бали	Студент може отримати додаткові бали відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 309 від 19.05.2023 р.).
Неформальна освіта	Визнання результатів неформальної освіти відбувається відповідно до Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

8. Рекомендована література

1. В.І.Кошель, О.П.Поплавський. Основи охорони праці: Навчальний посібник. – Івано-Франківсь.: 2014. – 227 с.
2. Васійчук В.О., Гончарук В.Є. та ін. Основи цивільного захисту: Навчальний посібник. Львів, 2010. – 384 с.
3. Джигирей В.С., Жидецький В.Ц. Безпека життєдіяльності: Навч. посібник. - Львів.: Афіша, 2000. - 256с.
4. Желібо Є.П., Заверуха Н.М., Зацарний Н.М. Безпека життєдіяльності: Навч. посібник. - К.: Каравела, Л.: Новий світ-2000,2002. - 328с.
5. Запорожець О.І., Халмурадов В.І., Применко В.І. Безпека життєдіяльності: Підручник. - К.: Центр учбової літератури, 2013. - 448с.
6. Козяр М.М., Щедрій Я.І., Станіславчук О.В. Основи охорони праці, безпеки життєдіяльності та цивільного захисту населення: Навч. посіб. -К.: Кондор, 2012. -458с.
7. Лапін В.М. Безпека життєдіяльності людини: Навч. посіб. - Л., 2001. - 186с.
8. Панкратов О.М. Безпека життєдіяльності людини у надзвичайних ситуаціях: Навч. посіб. - К.: КНЕУ, 2005. - 232с.
9. Пістун І.П. Безпека життєдіяльності. - Суми.: Універ. Книга, 2000.
10. Пістун І.П., Кіт Ю.В. Безпека життєдіяльності. Практичні заняття. - Львів.: Афіша, 2000. - 239с.
11. 10.Ткачук К.Н., Халімовський М.О., Зацарний В.В. та ін. Основи охорони праці: Підручник. - 2-вид. допов. і перероб. - К.: Основа, 2006. - 444с.
12. Катренко Л.А., Пістун І.П. Охорона праці в галузі освіти.: Підручник. -Суми.: Університетська книга, 2005.

Допоміжна

1. Заплатинський В.М. Полі мовний тлумачний словник з безпеки: Підручник. - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 120с
2. Іванова І.В.Заплатинський В.М., Гвоздій СП. «Безпека життєдіяльності» навчально-контролюючі тести. -К.: «Саміт-книга», 2005. - 148с.
3. Охорона праці (Законодавство. Організація роботи): Навч. посіб./За заг. Ред.. І.П. Пістуна. - Львів: Тріада плюс, 2010. - 648с.
4. Охорона праці (практикум): Навч. посіб. / За заг. Ред.. І.П.Пістуна. - Львів.: Тріада плюс, 2011. - 436с. 5. Надзвичайні ситуації. Основи законодавства України. - К., 1998. – 544 с.

Інформаційні ресурси

1. http://www.mns.gov.ua - офіційний сайт Державної служби з надзвичайних ситуацій.
2. http://www.mon.gov.ua - офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.
3. http://www.nau.ua - інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ).

Викладач Омелян ПОПЛАВСЬКИЙ